

Společné kořeny vědy a filosofie

Antika

Vydělování vědy

- **Francis Bacon**

Mikuláš Kusánský (1401- 1464) – objev měření

René Descartes, Galileo Galilei

Newton

- Filosofie a společenské poměry - utopické systémy
- Technická revoluce – vědecko-technická revoluce,
- **Thomas More**
- **Thomas Campanella**
- **Fourier François Marie Charles**
- **H. Saint-Simon**
- **Pařížská komuna (1871)**
- **Marx, Engels, Lenin ...** (*pouze orientačně*)
-

Role jazyka na způsob filosofování a myšlení

- “Zrady” jazyka, homonymita, synonymita
- Vědecký jazyk, filosofické hantýrky

Formy filosofování

– jaká forma?

Empirokriticismus a Ernst Mach

Analýza jazyka (zachycena ontologie a logika)

Gottlob Frege a jeho význam

Bertrand Russell a jeho význam

- **Teorie typů**

Rudolf Carnap

- **intenze a extenze**

Ludwig Wittgenstein

- *Tractatus logico-philosophicus*

Pozdní Wittgenstein:

Quine Willard van Orman

- **ontologická relativita**

Mohou stroje myslet?

- **Co to je to “myslet”?**
- **Turingův test** (

John Searle – “čínský pokoj”

- **Daniel Denett** (1996) – teorie postojů (stance)
- projektový (design)
- Intencionální (mající přání, záměry)

Vědomí: “Bůh (duch, duše) v nás” (Anaxagoras, Augustin, Kusánský, ... Peter Russell)

- Kvantově fyzikální jevy(?)
- Funkcionalismus
- **T. Nagel** “Jaké je to být netopýrem?”

Postanalytická filosofie ... (R. Rottry ...) věci jazykem nereprezentujeme, ale do- vytváříme, jazyk sadou nástrojů, kterými lze něco dosáhnout, ...

Co je to evoluce

- Evoluce biologická a kosmologická
- Druhý termodynamický princip (zákon, věta
- **Disipativní jevy, (Bělovousov Žabotinského jev, Bénardovy buňky - buněčná struktura u zahřívání vrstvy kapaliny, vrzání dveří, houslí, vlny na moři ...)**

•

Iliya Prigogine a nerovnovážná termodynamika

- Život jako disipativní proces, propast mezi fyzikou - nerovnovážnou termodynamikou - a biologií

Pokusy aplikovat biologické myšlení na vesmír

Otázky a paradoxy determinismu

- Atomisté
- Řád nutnosti **ANANKÉ** a jeho důsledky
- ***Neexistence náhody***
- Epikúros, Parenklise
- kazualismus
- Eddington, Jeans: parenklise v kvantové mechanice – týchismus
- Stoikové: *svoboda* omyl vycházející z psychofyzického dualismu, vševládnoucí LOGOS

Kořeny a formy dualismu:

Ontologická definice determinismu

Epistemologická definice

“Informatická” definice problému

Graciusův teorém

Laplaceův démon

Redukcionismus, úhelny kámen západního myšlení

- Co je redukcionismus
- Řecká filosofie jako počátek vědomého redukcionismu
- Redukcionistické myšlení v praxi a ve vědě (příklady)
- Problémy redukcionismu
- Antiredukcionismus: HOLISMUS a jeho problémy
- “Parciální” holismy
- ONTOLOGICKÝ x EPISTEMOLOGICKÝ
- **Vnitrooborový redukcionismus, mezioborový redukcionismus**
- Holistické chápání světa
- Hermeneutika